У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. No. 6. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 12-го СІЧНЯ (JANUARY) 1971 Ч. 6. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 11 січня 1971

В АМЕРИЦІ

ПАСАЖИРСЬКИЙ ЛІТАК ТИПУ 707 ЗУДАРИВСЯ поблизу Нюарку, Н. Джерзі, з невеличким навчальним літаком, залога якого — пільот - інструктор і студент, загинули. Не зважаючи на пошкоджене крило, команда пасажирського літака „Амерікен" з 7 осіб зуміла щасливо осісти на землю,врятувавши своє життя та життя 14 пасажирів. Літак летів із Сан Франсіско до Нюарку.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ЛЮКСУСОВИЙ КОРАБЕЛЬ „АНТІЛЛЕС" наскочив на підводне каміння, вибухнув і загорівся в районі малих островів поблизу Барбадос. Катастрофа сталася в неспокійному морі, але всіх пасажирів і команду корабля, разом понад 600 людей, врятовано. Більшість потерпілих підібрав англійський корабель „Квін Елізабет II",а інших врятував французький транспортовий корабель „Суфрен". Серед бурхливого моря, перебуваючи на рятункових човнах, люди рятували один одного. Усіх потерпілих щасливо перевезено до острівної країни Барбадосу.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЛЯ МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ прохатиме американський Конґрес підвищити економічну допомогу для країн, що розвивають свою економіку. Загальна сума допомоги має становити 1,7 більйона долярів. Але керівник Організації для Міжнародного Розвитку Джон Генаґ сказав, що він не сподівається від Конґресу особливо великої фінансової підтримки.

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА ПІД РЕЖИМОМ КАСТРА НА КУБІ переживає важкі часи, однак, тепер між Ватиканом і Кубою починають налагоджуватись трохи кращі відносини. Про це повідомила католицька організація в Мехіко, стверджуючи, що хоча на Кубі не вистачає католицьких священиків, шкіл, підручників, релігійної літератури, — режим тепер не переслідує Католицької Церкви.

МАРКСИСТСЬКИЙ УРЯД В ЧІЛЕ ВИРІШИВ створити в населених пунктах „народні суди", які будуть судити обвинувачених у невеликих провинах. Такі „народні суди", складені з місцевих жителів, є новиною в Чіле. Президент - марксист д-р Алленде вважає, що їх створення буде ще одним кроком Чіле „до соціялізму". Суди будуть карати гривною, прилюдною доганою, або й примусовою працею — замітанням вулиць, чищенням парків тощо.

КВЕБЕЦЬКА ПОЛІЦІЯ ОБВИНУВАЧУЄ ЧОТИРЬОХ членів войовничої організації сепаратистів у викраденні й замордуванні провінційного міністра праці П'єра Ляпорта. Всі четверо заарештовані й над ними буде суд. Один із заарештованих, на прізвище Сімард, виявив, що Ляпорт намагався втекти і що викрадачі вирішили задушити його з допомогою нагрудного релігійного ланцюжка, що його Ляпорт носив на шиї. Інший заарештований, Жак Роз, відмовився давати свідчення, називаючи законний уряд провінції Квебеку „мафією".

СЕНАТОР ВІЛЬЯМ ПРОКСМАЙР, голова об'єднаної Економічної підкомісії, виступив з обвинуваченням Уряду в тому, що частина фондів з програми „Харчі для Миру" йде на закуп зброї. На таке обвинувачення відповів керівник Центрального Фінансового Бюра Елмер Стаатс. Він вияснив, що уряди країн, які користуються програмою „Харчі для Миру", можуть при потребі і за згодою ЗСА закуповувати деяку кількість зброї для оборони своєї країни. На таку операцію дозволяє закон ч. 480, схвалений Конґресом у 1954 році.

У СВІТІ

В ПАЛАТІ ГРОМАД В ЛОНДОНІ ЗАПОВІДЖЕНО інтерпеляцію одного соціялістичного посла в справі видалення з Британії німецького комуністичного авантурника Руді Дучке, який втік був із Східьої Німеччини, щоб не служити у війську, та проводив студентським заворушенням у Західньому Берліні й Парижі. Йому спершу признали були політичний азиль в Британії, під умовою, що не буде займатися політикою. Поліція ствердила, що він раз-ураз нараджувався з різними міжнародними комуністами і тому зламав згадану передумову.

КОНФЕРЕНЦІЯ БРИТІЙСЬКОГО КОММОНВЕЛТУ ВІДБУДЕТЬСЯ цього тижня в Сінґапурі. Бритійський прем'єр Едвард Гіт і канадійський прем'єр Пієр Елліо Трудо прибули в дорозі на ту конференцію до Індії на розмови з індійським прем'єром Індірою Ганді, яка проте не може виїхати з Індії з уваги на клопоти пов'язані з передвиборчим періодом.

СОВЄТИ НАПОЛЯГАЮТЬ у переговорах з ЗСА про обмеження стратегічної зброї, щоб розмежувати офензивну від дефензивної зброї та щоби спершу обмежити обопільну ракетну протиракетну оборону. Америка — твердить преса — стоїть на становищі, що треба одночасно брати на увагу обидва роди зброї та відкидає совєтську вимогу, що треба обмежити також число американських бомбовиків, стаціонованих в Західній Німеччині. та атомово - підводні човни з засягом ракет до СССР.

В ЙОРДАНІЇ ЗНОВУ ВІДБУЛИСЯ бої між державним військом та палестинськими партизанами. Обидві сторони одна одній закидають започаткування стрілянини. Палестинські партизаські організації знову звернулися до „революційних" режимів Єгипту, Сирії, Альжиру і Лібії за підтримкою.

В АФРИКАНСЬКОМУ КАМЕРУНІ ЗАСУДИЛИ на смерть також католицького єпископа, 44-річного Альберта Ндонґмо, поруч 5-ох інших засуджених на розстріл. Названий єпископ признав, що він належав до опозиційного супроти тамошнього режиму табору, але заперечив, наче б він був причетним до будь - якого насильного акту та наче б він такі акти одобрював.

НА МАЛЯЙЗІЇ У ПІВДЕННО - СХІДНІЙ АЗІЇ СТАЛАСЯ катастрофа повені, як наслідок зливних дощів, що йшли впродовж 100 днів. Америка вислала туди в рямцях допомогової акції також 6 гелікоптерів з Таї (Сіяму), якими втримується зв'язок між містечками й селами, що стали острівцями серед вод.

В ТУНІСІЇ ЗБАНКРУТУВАВ експеримент із примусовою сільсько - господарською колективізацією. Селяни ставили масовий спротив, радше вбивали худобу, замість передавати її в колгоспи, та переводили саботажі. Уряд виарештував сотні осіб, але врешті завернув, пішовши на компроміс — добровільних сільсько - господарських кооператив та приватної власности. Зате обабіч Тунісії Альжир і Лібія переживають експерименти, що їх проводять тамошні совєтофільські „соціялістичні" уряди.

Залога „Аполло-14" готова до лету на Місяць в дні 31 січня



Члени залоги „Аполло-14", астронавти Ален Б. Шепард і Едґар Д. Мічелл випробовують знаряддя із їхнього місячного „транспортера". Відбувається це випробовування в штучно створених умовах невагомости на одному із транспортових літаків КС-135.

Гюстон. — Тут і на Кейп Кеннеді, Флорида, закінчуються підготовні праці до нової експедиції на Місяць, що має початися 31 січня ц. р. і завершитися десантом на цьому супутнику Землі в дні 5 лютого. Залогу космічного корабля „Аполло-14" складатимуть капітан фльоти Ален Б. Шепард, мол., комодор фльоти Едґар Д. Мічелл та майор летунських збройних сил Стюарт А. Руза. Кап. Шепард, один із найстарших американських астронавтів, був першим учасником космічного лету, що відбувся в 1961 році і тривав всього 15 хвилин із засягом 302 милі. Теперішній лет „Аполло-14" на Місяць і назад на Землю триватиме дев'ять днів і має відбути 500.000 миль дороги.

Під час теперішньої експедиції на Місяць кап. Шепард і комодор Мічелл мають осісти на його поверхні в околиці, названій Фра Мавро, і перебуватимуть там 33 і пів години, використовуючи вісім або дев'ять годин з того часу для ходження по поверхні Місяця і здійснення запляновaних для них досліджень. Під час їхнього перебування на поверхні Місяця третій член залоги Стюарт А. Руза кружлятиме із командним кораблем навколо Місяця. Одним із головних його завдань буде фотографування місць для майбутніх десантів. В суботу 9 січня всі три члени залоги відбули у Гюстоні пресову конференцію для поінформування преси про стан підготови до лету „Аполло-14".

Жиди у ЗСА продовжують антисовєтські виступи; пошкоджено бомбою совєтський культурний осередок у Вашинґтоні

Ню Йорк. — Провідник Жидівської Ліґи Оборони рабін Меїр Кагане заявив, що очолювана ним організація зорганізувала спеціяльні групи з метою їздити слідом за совєтськими дипломатами у ЗСА, зачіпати і непокоїти їх. Він же сповістив, що головним завданням цього „турбування" совєтських дипломатів має бути спровокування кризи в совєтсько-американських взаєминах і припинення „будування мостів порозуміння понад жидівськими трупами". Жиди будуть непокоїти безустанно персонал совєтських дипломатичних представництв у ЗСА, щоб зробити їм їхнє перебування у ЗСА нестерпним. Склав таку заяву рабін Кагане в неділю 10 січня в оточенні членів очолюваної ним організації під час пікетування совєтської місії до Об'єднаних Націй при 136 Іст 67-ма вулиця. Протягом останніх днів члени Жидівської Ліґи Оборони їздили слідом за кожним совєтським автом, яке виїжджало з будинку совєтської місії, обплювували совєтський автобус і окремих членів Місії. Два дні перед тим, у п'ятницю 8 січня, невідомі спричинники підклали бомбу при вході до будинку культурного осередку совєтської амбасади у Вашинґтоні. Розірвавшись, бомба розвалила залізну браму і повибивала шиби в будинку. Жертв у людях не було. Зараз після вибуху якась жінка сповістила пресові аґенції про нього, заявляючи, що це тільки початок, і закінчуючи своє повідомлення гаслом Жидівської Ліґи Оборони „Ніколи знову". Державний департамент ЗСА перепросив за цей випадок совєтську амбасаду і висловив готовість заплатити заподіяну бомбою шкоду.

Кількість безробітних у ЗСА збільшилася до 6 відсотків, або 4 600 000 осіб

Вашинґтон. — Кількість безробітних у ЗСА збільшилася в грудні мин. року до 6 відсотків, не зважаючи на закінчення страйку в підприємствах Дженерал Моторс. Усіх безробітних в тому місяці було 4 600 000 осіб, тобто, їх число досягнуло найвищого рівня за останніх дев'ять років. В листопаді кількість безробітних виносила 5.8%. Збільшення кількости безробітних звело внівець сподівання уряду президента Ніксона, що із закінченням страйку в Дженерал Моторс і з поновним затрудненням у зв'язаних з ним підприємствах сталевої і гумової індустрії, безробіття буде зменшуватися. Безробіття заторкнуло дошкульно стейт Коннектикат, де кількість безробітних збільшилася до понад 8 відсотків, або 100 815 осіб. Коннектикат є тепер третім з черги стейтом щодо кількости безробітних. Перше місце займає Аляска із 12% безробітних, друге місце стейт Вашинґтон із 10 відсотками. Поза стейтами високого рівня досягло безробіття на території Порто Ріко — понад 11 відсотків. Урядові чинники заявляють, що безробіття досягло свого вершка і від тепер ситуація в цьому напрямку буде поліпшуватися.

Голова шефів об'єднаних штабів ЗСА адм. Мурер відвідав Камбоджу

Сайґон. — Адмірал Томас Г. Мурер, голова шефів об'єднаних штабів перевів кілька годин в столиці Камбоджі Пномпеню і вернувся до Сайґону скласти звіт секретареві оборони Мелвінові Лердові про тамошню ситуацію, поки вони обидва вернуться до Америки і Лерд складе звідомлення президентові Ніксонові. Мелвін Лерд і адмірал Мурер перевели інспекцію деяких американських влаштувань у Південному В'єтнамі та відбули наради з найвищими американськими й південно-в'єтнамськими військовими й цивільними особами у Сайґоні. Прилетів туди теж на ті наради головний командир американських збройних сил на Тихому океані адм. Джан МекКен. Секретар Мелвін Лерд висловив велике вдоволення зростом і станом збройної сили Південного В'єтнаму та поступом у так званій пацифікації тамошнього краю, себто заведенні спокою і безпеки на провінції. Тому, що з Камбоджі наспіли невтішні вістки про тамошню воєнну ситуацію, зокрема, про невдачу зусиль державного війська очистити шлях між столицею Пномпенем та єдиним портом Камбоджі Компонґ Сомом, то секретар М. Лерд, не змігши сам полетіти туди, вислав адмірала Мурера на розмову з прем'єром Камбоджі ген. Лоном Нолем. За твердженням газет, секретар М. Лерд запропонує президентові Ніксонові виконати заповіджений вже раніше плян зменшення американської збройної сили у В'єтнамі до 1 травня ц. р. до 284.000 військовиків. Тепер є їх там 335.500, а було за през. Джансона 549.500.

В Ню Йорку розпочались ізраїльсько-арабські переговори про мир

Об'єднані Нації. — Шведський дипломат Ґуннар Яррінґ, який від листопада 1967 р. став офіційним представником і посередником Об'єднаних Націй для переговорів про замирення на Близькому Сході, вернувся в минулу неділю 10 січня ц. р. з Єрусалиму, куди він полетів на запрошення ізраїльського уряду. Тому, що всі заінтересовані сторони одностайно погодились, що переговори повинні бути тайними, не подано ніяких сутніх подробиць про ті наради Яррінґа в Єрусалимі, крім офіційного повідомлення, що наради були „приязними, діловими і корисними" та що Ґуннар Яррінґ вислухав ізраїльських пропозицій, що їх погодився передати арабській стороні. Газети звертають увагу, що коли Ізраїль зголосив якісь пропозиції, то це відхилення від його дотеперішньої тактики, якою було тільки вислухання арабської сторони. Тим часом єгипетський міністер закордонних справ Махмуд Ріяд їздив до Лондону й Парижу і заявив, що три великодержави — СССР, Британія і Франція — погодилися, що треба „накинути" Ізраїлеві мир, а тільки ЗСА підтримують Ізраїль.

Совєтська поліція пошкоджує автомобілі американців у Москві

Москва. — Коли кореспонденти „Нюзвіку", „Вашінґтон Посту" й аґенції „Асошіейтед Пресс" запаркували свої автомобілі на вулицях Москви і коротко після того вернулися туди — знайшли сосвої авта сильно пошкодженими: з вибитими вікнами та порізаними колесами. Ніхто з них не має ніякого сумніву, що зробили це — за наказом згори — самі совєтські поліціянти, бо вони одиноко можуть відрізнити авта замешкалих у Москві американців від інших возів, та, крім того, совєтські аґенти їздять завжди за американськими кореспондентами й дипломатами. До кількох осіб з американської амбасади підходили люди з запитами, „що вони вділяли б, як би їх побито" та з арогантським поучуванням про „сіоністичних екстремістів", які ніби підтримувані американськими властями — нападають совєтських дипломатів в Америці. За твердженням московського кореспондента „Н. И. Таймсу", совєтські власті таки не всилі зрозуміти, що жидівські антисовєтські виступи в ЗСА роблені без ніякого зв'язку з американськими властями та що американська влада поборює ті виступи й охороняє совєтські амбасади й інші установи. Під кінець минулого тижня совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико викликав до себе американського амбасадора Джекоба Біма й особисто заклав перед ним гострий протест проти вибуху бомби перед будинком совєтської культурної місії у Вашинґтоні. Розмова Громика й Біма тривала понад одну годину. Совєтська преса продовжує антиамериканську нагінку у зв'язку з жидівськими демонстраціями проти представників СССР в ЗСА та водночас далі заперечує, наче б в СССР існував антисемітизм: мовляв, жиди в СССР мають „ті самі" права й можливості, що всі інші совєтські громадяни.

Проф. Я. Славутич доповідав на науковій конференції в Ню Йорку

Ню Йорк. — Наприкінці грудня минулого року тут відбулися річні конференції наукових товариств Америки. На сесії Американського Назвознавчого Товариства д-р Яр Славутич, професор Альбертського університету, прочитав доповідь на тему „Українські місцеві назви в Західній Канаді". Лише в самій Альберті виявлено близько ста місцевих назв українського походження, з яких тридцять офіційно визнані — вживаються вони в поштових довідниках, на географічних картах Канади тощо. Серед місцевих назв є Мазепа, Мирнам (від вислову „мир нам"), Вільна, Укальта (від „Україна" та „Альберта"), Україна, Новий Київ, Антон Лейк...

Прикро згадати, що на згаданій конференції, де взяло участь коло 50 американців, крім проф. д-ра В. Жили з Тексасу та д-ра Р. Білаша з Вінніпеґу, не було нікого з українських науковців Ню Йорку, Філядельфії та околиць. Завжди присутній проф. д-р Яр. Рудницький цього разу не зміг узяти участи — саме тепер він досліджує місцеві назви Австралії та Азії.

В панелі-дискусії ПАБНА взяло участь 150 діячів поневолених народів

Ню Йорк, 10 січня. — З ініціятиви Приятелів АБН в Америці (ПАБНА) відбувся тут в приміщенні Естонського Народного Дому успішний панель-дискусія на тему „Чи духова та політична перестанова вільного світу в 1970-их роках?" В ролі панелістів взяли в ньому участь: Амбасадор Китайської Місії при ОН д-р Ю. Танґ Лю, професор Сітон Гол Університету і голова Федерації Угорських Повстанців д-р Андраш Поґані, професор Ню Джерзі Комюніті Коледжу і представник латвійців, проф. Доумантс Газнерс, професор Бриджпортського Університету і генеральний секретар Румунської Селянської Партії проф. Джердже Попеску-Ботосані, та співробітник журналу „Визвольний Шлях" і представник українців д-р Володимир Савчак. Модератором панелю-дискусії був голова Політичної Комісії ПАБНА Карло Андреанскі.

Приявних на панелю було 150 осіб, запрошених провідних діячів поневолених народів та представників американських антикомуністичних організацій. Між приявними був теж Лашло Паштор — крайовий директор Відділу Національностей Республіканської Партії, проф. Апп — почесний голова Комітету Поневолених Народів у Філядельфії, посол Бартош — колишній посол Чехо-Словацького Парляменту, та ряд визначних діячів кубинців, як теж балтійських і кавказьких народів. Українську групу складену із 15 осіб, очолював голова Українського Відділу ПАБНА М. Шпонтак.

Головною думкою дискусій було питання духової одности, тісної координації та співпраці поневолених народів і конечности передання американській публічній опінії досвіду поневолених народів у поборюванні комуністичної загрози. Учасники панелю і дискусії з рядів молоді висловлювались за поширенням акцій та ідей ПАБНА серед студентської молоді на терені університетських кемпусів. Дискутанти теж висловили побажання, щоб відбувати частіше подібні зустрічі і панелі.

Після панелю і дискусії відбувся коктейл, при якому ішли дальше розмови про спільні дії поневолених народів.

На українські студії в Гарварді: тисяча долярів, що варті мільйона

Ню Йорк. — З Фонду Катедри Українознавства інформують, що 23 робітники сталево-будівельної компанії Інленд-Райрсон біля Чикаґо самі спонтанно зібрали між собою та переслали на поширення українських студій в Гарвардському університеті одну тисячу долярів.

Українські студії в Гарварді знайшли вже найширший відгомін та щиру підтримку серед українського громадянства в ЗСА, як в моральній, так і матеріяльній площині. Ініціятори цих студій та численні ентузіясти цієї справи в поодиноких громадах докладали й докладають всіх зусиль, щоб донести до найширших кругів нашого громадянства свідомість важливости цих студій. Скликувано і влаштовувано зустрічі, вечірки, проголошувано відклики зокрема до заможніших громадян, які могли собі дозволити на більші пожертви. У висліді, досі зібрано вже понад 800,000 долярів і тепер продовжується кампанія, щоб у найкоротшому часі доповнити цю суму дальшими чотирьома сотнями тисяч долярів, що вможливить встановити другу з черги катедру українських студій в Гарварді.

Відгук українських робітників із згаданої сталево-будівельної компанії є в цьому відношенні унікальний, бо фонд зібрано з ініціятиви одного з них, щоб — як сказано в їхньому супровідному листі — допомогти українській науці в західньому світі голосити правду про Україну. Згадану суму $1,000 на українські студії в Гарварді склали: Теодор Олійник, Федір Олійник, Василь Мельник, Іван Великий, Володимир Луценко, Степан Дицько, Михайло Левицький, Михайло Гулик, Іван Винник, Михайло Данилишин, Михайло Ханас, Михайло Заставний, Ілько Матвіїшин, Ярослав Кухор, Михайло Панасюк, Дмитро Секунд. Петро Гриндий, Олександер Грицай, Василь Буриняк, І. В., Іван Пірко, Василь Мамцій, та Остап Кушнірук. Складена цими працівниками пожертва одної тисячі долярів має мільйонову вартість у моральному відношенні — висловився представник Ф-КУ.

Представники керівних органів УРДП відвідали УНСоюз і „Свободу"



Представники УРДП під час відвідин в Головній Канцелярії УНСоюзу. Сидять (зліва): ред. В. Бендер, інж. Ф. Гаєнко, проф. М. Воскобійник. Стоять: заст. гол. предсідника УНС В. Сохан, гол. касир П. Пуцило, С. Телевний, І. Пізюра, ред. Б. Кравців та гол. секретар УНС д-р Я. Падох.

Джерзі Ситі, Н.Дж. — З нагоди відбутого в Чикаґо в днях 25 - 27 грудня 1970 року з'їзду Української Революційно - Демократичної Партії, УРДП, представники керівних органів цієї партії відвідали Головну Канцелярію УНСоюзу та редакцію „Свободи". В складі групи були: інж. Федір Гаєнко та ред. Віталій Бендер — заступники голови УРДП, проф. Михайло Воскобійник і Семен Телевний — члени ЦК УРДП, та Іван Пізюра, член Контрольної Комісії. Відвідувачі поінформували, що на з'їзді в Чикаґо, який пройшов без виступів опозиції, було вироблено й прийнято нову Програму і новий Статут, на базі попередніх, але із врахуванням умов довготривалої еміґрації. Про

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Завдання на 1971

Так уже водиться, що на початку кожного року поодинокі особи, родини, громади і народи ставлять собі відповідні завдання та схвалюють необхідні фонди на їх здійснення. Які ж завдання стоять перед нашою громадою на цей новий 1971-ий рік, що також започаткує нову декату?

Вважаємо, що на першому місці цих завдань треба поставити завершення задумів, що їх не пощастило здійснити в минулому році. Між ними, коли мова про всю нашу громаду, є два найважливіші: акція за патріярхальне завершення структури помісної Української Католицької Церкви і збірка фондів на дві дальші катедри Інституту українських студій в Гарвардському університеті.

Минулого року в тому часі „Свобода" висловлювала сподівання багатьох, що той рік буде для українців „патріярхальним роком". Сподівання мали свої добрі причини. В жовтні 1969-го року відбувся Архиєпископський Синод УКЦеркви, на якому і схвалено конституцію її патріярхального устрою і, здавалося, що справа буде полагоджена. На жаль, сподівання не здійснилися і в цьому новому році треба нових заходів, щоб вони таки стали дійсністю.

Говорячи про патріярхат УКЦеркви, не можна не згадати, що православні українці сподівалися минулого року і напевно прагнуть тепер, щоб відбувся Собор усіх частин Української Православної Церкви. Зваживши на рішальну ролю, яку мають наші Українські Католицька і Православна Церкви, їх організаційне завершення має вітальну вартість не тільки для ссамозбереження і розвитку українців в діяспорі, але й для українського народу взагалі.

Про історичну вартість і потребу поширення та закріплення українських студій в Гарварді не приходиться говорити, бо вона наявна. І тоді, як — для прикладу — акція в справі патріярхату УКЦеркви натрапляє головно на величезні зовнішні труднощі, то справа поширення українських студій в Гарварді тепер уже залежить виключно від нас, від нашої громади та її жертвенности. Було б невибачливим прогавленням історичної нагоди, якщо ми цього нашого завдання в цьому році не здійснили б.

Перед нами ще багато інших завдань. Український Народний Союз продовжує свій похід до 100 тисяч членів, мають великі і корисні пляни Світовий Конгрес Вільних Українців, Український Конгресовий Комітет Америки і Комітет Українців Канади та всі інші установи. Не все можна виконати і не все можна здійснити, але напевно можна вчинити більше, ніж те, на що ми спромоглись у минулому році. В американській Армії кажуть, що трудне виконується негайно, а неможливе вимагає деякого часу. Ми повинні прийняти цю засаду для нашої праці в цьому новому 1971-му році.

Совєтська облуда

Совєтський уряд зголосив офіційний протест проти здогадного напаствування комуністичних дипломатів „сіоністичними хуліганами" в Америці та загрозив, що коли воно буде продовжуватись, то такої самої долі зазнають американські дипломати в СССР. Водночас, за існуючим в СССР звичаєм, совєтський партійно - поліційний апарат фабрикує „обурення народних мас": всі газети повели протиамериканську нагінку з цього приводу, до амбасади ЗСА в Москві зголошуються „делегації" з протестами...

Нагінку в обороні ніби загрожених совєтських дипломатів в ЗСА сполучено з кампанією в обороні „переслідуваної" американської муринки - комуністки Анджелі Дейвіс, яку обвинувачується в причетності до вбивства, схоплення судді і т. п. злочинів. Совєтська пропаганда представляє Анджелю Дейвіс як жертву політичної і расової нагінки збоку американської влади.

Пересічний совєтський громадянин, годований 50-річною забріханою пропагандою, не всилі зрозуміти, що в Америці існує право всіх громадян маршувати з протестаційними таблицями однаково перед амбасадою СССР, як і перед Білим Домом. Можливо, що є в СССР одиниці, які не знають про повну незалежність американського судівництва від адміністрації. Але не можливо, щоб не знали цього члени совєтської партійно - державної верхівки, інформовані своїми амбасадорами, кореспондентами і шпигунами. Вони знають про відносини на Заході, як і ввесь Захід знає, що в СССР ніхто не може демонструвати проти будь-якої чужої амбасади, якщо не зорганізують тих демонстрантів самі совєтські поліціянти. „Обурення" совєтських правителів на американський Уряд, що той ніби толерує демонстрації жидів — штучне і фальшиве. Очевидно, вони воліли б, щоб американська поліція дозволяла Анджелі Дейвіс пачкувати револьвери підсудним на залі розправ, щоб вона стріляла до демонстрантів перед совєтською амбасадою. З політичного боку ці протести вказують не на „співіснування", а на холодну війну.

ДВОСІЧНА ПОЛІТИКА

Добрий знавець східньоевропейських справ Гаррі Шворц з „НЙ Таймсу" потвердив у своїй статті „Проблеми Москви" правду, яку знали всі народи „від українців, балтійців і молдаван на заході до мусульманських народів Кавказу і центральної Азії", а саме, що вони прагнуть до самостійности і перебувають у колоніяльному стані тільки під тиском терору.

Гаррі Шворц слушно звертав увагу на двосічність зброї, що нею користувався Кремль у поборюванні Заходу: він підсичував націоналізм серед колоніяльних народів Азії й Африки, щоб витиснути відтіль впливи західньоевропейських держав, але тепер відроджується здавлений совєтською окупацією націоналізм неросійських народів СССР: „українці, латиші, азербайджанці, грузини, узбеки й інші запитують, чому вони не мають права на самостійність нарівні з єгиптянами, замбійцями, пакістанцями..."

Очевидно, цього назверх не видно. Це, так би мовити, підшкірна течія, для ока захована, але видна аналітикам, які дивляться глибше і далі в процеси, з яких складається історія держав і народів. Можна журитися, що на вулицях Києва, Харкова, Полтави не чути української мови, але не було чути її також у березні 1917 року, а в квітні вже маршувала Володимирською вулицею у Києві 100-тисячна маса маніфестантів з жовто - блакитними прапорами і співом „Заповіту". Кожний український турист із ЗСА чи Канади твердить, що по всіх містах України, коли звернутися до першого - зустрічного по-українськи, то відповідають також по-українськи. Тому годі судити по назверхніх проявах. Шворц правильно вказує на останній приклад з Гомулкою: одного тижня він був на вершинах влади, впливів, популярности, на другий тиждень зник, змитий з поверхні політичного життя невдоволенням народу.

Російсько - большевицька імперія ще сильна. Що більше, вона змагає до „паритету" в модерному озброєнні з ЗСА, і західні фахівці стверджують, що в деяких родах зброї Москва вже навіть випередила Америку. У кремлівській верхівці, як це було й за царських часів, одні прагнуть до зудару з ЗСА, покладаючись на ту свою збройну потугу, інші бояться такого зудару — власне з уваги і на загрожену „спину" збоку комуністичного Китаю, і з уваги на настрої уярмлених народів. Трудно передбачити розвиток подій. Не виключені прерізні можливості. Американсько - британська дипломатія змагає до замирення на Близькому Сході, щоб зліквідувати теперішній військово - політичний монополь Москви над Нілом і щоб у відновленому мирному часі Москва була примушена відкликати з-над Нілу своїх військовиків. Американські керівні кола таки переконані, що большевики не рішаються „зіпхнути в море" Ізраїль, знаючи, що це означало б атомову війну з ЗСА, і що большевики такої війни не хочуть. Але й такий розвиток подій не є виключений. Не виключене — хоч сьогодні мало вірогідне — совєтсько - китайське замирення, із посиленням совєтського натиску проти Західньої Европи. Це означало б передусім провал політики Віллі Брандта й перемогу політики Вальтера Ульбріхта. Але на довгу мету — чи може втриматись така аномалія, як поділ Німеччини в центрі Европи?!

Москва вела і веде двосічну політику: розпалюванням націоналізму в чужих державах і здавлюванням його у себе, підтримуванням страйків та руху за „громадянські свободи" в Америці та здушуванням всяких подібних проявів у себе, — підтримуванням пацифізму на Заході та скріплюванням мілітаризму у себе. Але двосічна зброя знаходить різних прихильників. Ось недавно колюмніст Джозеф Алсоп вказав на двосічну політику, яку ведуть американські жидівські лідери. Вони майже поголовно належать до ліберальних обох головних партій в ЗСА, тих крил, які ведуть — за термінологією того публіциста — „політику слабости" Америки. Але, у випадку вибуху нової війни проти Ізраїлю, тих ліберальних жидівських лідерів „вважатимуть справедливо за вбивників Ізраїлю". І тоді заанґажовані тепер у ліберальному русі лідери жидівської спільноти в ЗСА, які голосують проти видатків на збройні сили, миттю втратять послух не тільки у власних масах, а в усьому американському народі..

Політична тактика мусить раз-у-раз змінюватись, відповідно до відносин у даному дні-тижні-місяці. Але політика на далеку мету повинна обережно користуватись засобами, що можуть виявитись двосічними. Деколонізація була гаслом, що ним Москва знищила потугу західніх европейських держав. І кольоровим народам належиться самостійність. Але деколонізація не обмежиться Азією й Африкою. Вона мусить охопити й евразійський обшир, похоронивши совєтську імперію.

І. к-н

ХОЧУТЬ ГІДНО ВШАНУВАТИ ПАМ'ЯТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

„Радянська Україна" з 25 грудня 1970 року: „В листах, адресованих Всесоюзному ювілейному комітетові, висловлюються побажання назвати іменем Лесі Українки деякі населені пункти, вулиці, площі, сквери, парки". П'єса „Лісова пісня" та драматичні поеми Лесі Українки, як „Камінний господар", „В пущі", „Блакитна троянда" й ін. „будуть іти в театрах Москви та ін. міст РСФСР, Мінська, Фрунзе, Риги". В Білорусі й Литві поети перекладають її кращі твори, а композитори „пишуть пісні й романси на тексти Лесі Українки".

Любов Коленська

II. БЕТТІ НАОМІ ФРІДЕН

„Жіночий визвольний рух" став подією дня. В дописі Пола Вілкса до недільного додатку „Ню Йорк Таймсу" з'ясовано постать однієї із провідниць цього руху.

Бетті Наомі Фріден — середнього віку ексцентрична жінка, волосся у вічному безладі, одяг неохайний — заширокі білі штани, відірвані ґудзики (хто б турбувався неважливими деталями...), має звичку говорити до себе, нікуди не вспіває — у вічному пошукуванні записок, книжок. Вона безустанно на вічах, сходинах, помежи різними прошарками людей, різного віку і різної статі, на телевізії, в Сенаті чи за пасторською проповідальницею, — там, де тільки є слухачі. Недавно в Сенаті висунула свої тези про невільництво жінок, про сексуальні ґетта, про виключну владу чоловіків на найвищих становищах, і, не даючи нікому прийти до слова — вийшла.

Хто така Бетті Фріден? Бетті Наомі Фріден — дівоче прізвище Гольдман — американська жидівка. Вона каже: „Важко твердити, що я є творцем визвольного жіночого руху, йому дали початок історично - суспільні процеси і, якщо б не було Бетті Фріден, якось вона мусіла б постати. Увесь час я змагалась за визволення кожної жінки у цій країні, але сама ще досі не осягнула повноти життя".

Бетті Фріден народилася в Пеорії, Ілиной, в 1921 році. Її батько — ювелір, мати — колись редакторка місцевої газети, опісля закинула те все, щоб стати жінкою і мамою; але це їй не вдалося, як і пізніше Бетті цього не зуміла осягнути. В школі Бетті була незвичайно здібною, жвавою, балакучою, скоріше зав'язувала приязнь з дівчатами, як з хлопцями. Її нещастя в тому, що ніколи не була надто привабливою, і її довгий ніс був предметом частих глузувань хлопців. Вчилася жити без приязни і майже без товариства. Її високий інтелектуальний рівень не приносив їй нічого, крім добрих оцінок. Самітня, почувала себе оточена порожнечею — писала поезії, захлиналася безліччю книжок, творила свій окремішній світ. Щоб вдержати рівновагу в житті дочки, батько заборонив їй надмірне читання книжок, і вона це назвала жорстокістю. З приводу браку товариства та глузування товаришів вона втікала поза місто, на цвинтар, і там „ронивши сльози", при заході сонця, склала присягу: „Якщо я такий покидьок, що мене ніхто не любить, я колись заставлю їх принаймні мене шанувати. Колись мушу мати хлопця і працю". І від цього моменту зродилася дальша епопея її життя.

Коли її приймали до гурту, зразу й радо перетворювалася у типову, звичайну молоду дівчину - школярку. Незвичайно здібна у фізиці, залюбки прикидалася, що всякі лябораторійні експерименти для неї заважкі, ставала „м'якою жіночкою" і дозволяла за себе робити різні праці. Сама пізніше призналася, що радо відступила б принаймні тридцять точок „Ай-Кю", (іспит інтеліґенції) в заміну за жіночу привабливість і популярність серед товариства.

По градуації в 1938 р., студіювала в Іст Коледжі. Там здобула приятелів, і проф. К. Кофка уважав її геніяльною. Вона тоді написала: „Це вперше моя інтеліґенція здійняла з мене тавро каліки". Стала писати статті до різних журналів.

Іздалеку її можна пізнати по зім'ятому светері, твідовій спідничці, „зипері", що застряг в половині дороги. Свої студії покінчила із „сумма кум лявде" і здобула стипендію, що мала провести її аж до докторату. Вона сказала: „Усе це осяг, але більшим було б здобуття мужчини". Увесь час, не зважаючи на свою ґеніяльність, бачила перед собою мариво старої діви.

Коли пізнала хлопця, він зазначив, що її осяги створять прірву між ними, і тому вона повинна зректися стипендії. Бетті тієї стипендії не прийняла, але все одно вони розійшлися. Вона виїхала до Ґрініч Віледж і там працювала в часописах. Багато разів старалася дістатися до дослідно - наукової праці, але її відкидали.

Вкінці вона пізналася з Карлом Фріденом і, по якомусь часі, вони одружилися, хоч уважали, що те все тільки звичайна конвенційність. Подружжя не було щасливе. Доходило до різних сутичок, включно із „літаючими тарілками". У неї було троє дітей. По народженні другої дитини вона мусіла своє життя рад - не - рад, присвятити домові, і це стало їй мукою, відчувала порожнечу і тільки часами уже могла дописувати до журналів. Вона казала: „В понятті мого чоловіка правдивою жінкою є та, що увесь час вдома, варить, бавиться з дітьми і не змагається з чоловіком". В початкових роках подружжя вона заробляла більше від чоловіка, але казала, що губить гроші, щоб не доходило до конфліктів. Вкінці Бетті найняла служницю і цілковито зайнялася редакційною працею. Вона тепер каже: „Мені тоді виглядало, що я з дому видістаюся, як із саназторії для умовохворих — в реальний, здоровий світ праці". По двадцятьох роках подружжя вона таки розійшлася із своїм чоловіком.

В 1963-му р. Бетті видала книжку: „Жіночий міт". Над нею вона працювала п'ять років, досліджуючи життя жінок дома. У цій книжці вона насміхається із „леґендарного американського міту жінки", у чистій накрохмаленій суконці, опікунки домашнього вогнища. Книжку видавництво видало, щоб її збутися. Бетті Фріден заплатила гонорар відомій американській публіцистці, Тані Ґросінґер, і вона написала рецензію. Але тепер рецензентка кається: „Ця книжка напевно завмерла б на полиці, якщо б не вийшла у пригожий час;

(Закінчення на стор. 4-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: д-р Михайло Данилюк

СЕРЦЕВІ НЕДУГИ ЗИМОЮ

Зимова пора сама по собі не витворює особливих недуг, але часто має незаперечний вплив на існуючі недомагання серця. Вийняток, мабуть, робить лише ревматична гарячка, яка трапляється зимою частіше, і тоді серце, внаслідок повторюваної інфекції певною групою стрептококів, може бути поважно ушкодженим. Проте, профілактика проти ревматичної гарячки не обмежується лише на зимову пору, і люди з діягнозою попередньої ревматичної гарячки беруть окремі антибіотики круглий рік довшим часом.

Але холодна температура взимку, різкі зміни температури і вогкости, холодні вітри, сніговії, а також окрема активність людини, що в'яжеться з цією порою року, всі разом або окремо мають вплив на розвиток додаткових недомагань серця. Сюди передусім належить уже існуюча недуга вінцевої (коронарної) артерії серця, зокрема в людей, які вже мали серцевий удар або мають т. зв. анґіну пекторіс, себто болі в грудях на базі кволости серцевої судини.

Щоб зрозуміти вплив зимової пори на погіршення серцевих симптомів, варто коротко пригадати основні інформації про недуги вінцевої артерії. Про це ми вже писали, ширше обговорили у „Лікарському Довідникові", але в короткій формі варто пригадати таке: серцевий м'яз, який мусить постійно виконувати дуже важку працю в ритмічному русі серця-помпи, повинен одержувати достатню кількість свіжого кисню. Кисень цей постачає м'язові вінцева артерія струєю „найчистішої крови", себто такої, яка вливається в цю артерію зразу ж з першої частини аорти з найвищим вмістом кисню. Ясно, що коли ця артерія вужча, квола, з грубшими стінками від склерози — вона не доводить до м'яза достатньої кількости крови, а з тим і кисню. Тоді м'яз болить, і подібне явище окреслюємо, як анґіну пекторіс. Зокрема вона сильна, коли вінцева артерія вже у якомусь місці пошкоджена попереднім припадком тромбози, себто коли людина вже мала серцевий удар.

Тож дуже важливим для серця з кволою або пошкоджною артерією одержувати потрібну кількість кисню. Звідки цей кисень береться? Як знаємо, він засвоюється у кров у легенях з повітря, яке вдихаємо. Тому в постачанні кисню серцевому м'язові важливий не лише стан вінцевої артерії, але також процес нормального дихання. І тут лежить „секрет" зими.

Взимку, внаслідок холодного повітря, людина на зовні старається дихати дещо придушено, „щоб не набратись холоду". Це, безумовно, обнижує постачання кисню. Коли ж вона починає дихати все таки „повними грудьми", то холодне повітря спричинює деяке скорочення бронхів, а тим самим доплив повітря зменшується. Крім цього, пониження температури в легенях само по собі дещо обнижує асиміляцію кисню у кров. Інакше кажучи, з якого б боку це не розглядати, холодна температура обнижує процес постачання кисню у кров. Це, звичайно, відбивається на праці серцевого м'яза.

Є ще й інші фактори. Відомо, що взимку людина одягається тепліше, а значить — у важчу одежу. Часами — це зайвих яких 5-10 фунтів ваги. Також у холодну погоду людина старається „швидше позбутись холоду", а з тим вона рухається чи йде жвавіше або й швидко. Іноді в таку пору є ще й додаткові заняття надворі — відгортання снігу, чищення від льоду хідника тощо. Якщо взяти тепер усі ці фактори разом, то побачимо, що зимова погода не дуже сприятлива для людей з недугами серця. Бо — постачання кисню зменшене, рухливість дещо більша, а до того у важчій одежі, а ці додаткові навантаження вимагають додаткового кисню. Значить — з одної сторони запотребування кисню більше, а постачання менше від нормального. Не дивно, отже, що серце тоді починає дошкуляти більше. Особливе навантаження, як важка робота взимку надворі, може навіть привести людину з анґіною пекторіс до серцевого удару.

Все ж, як знаємо, людині потрібна нормальна активність поза хатою, а до того — зимове повітря, хоч і холодне, — чисте і корисне. Як же тоді поводитись?

Фахівці серцевих недуг звичайно дають такі поради людям з недугою вінцевої артерії: 1. В холодну погоду вживати пористу маску, яка б закривала рот і ніс. Такі маски є по різних аптеках, а вживання їх дає можливість вільніше дихати та дещо огріває повітря. Це особливо важливе у вітряну або морозяну погоду. 2. Хоч й одягатись треба тепло, то все ж старатись не вживати важкої одежі, щоб тим обнизити вагу, яку людина носить на собі. 3. Не виконувати важкої праці надворі в морозяну погоду. Коли це необхідне — робити це у дуже повільному темпі. Особливо повинні вистерігатись важчої праці чи швидкого ходження люди, які мали вже серцеві удари. 4. Усім берегтись, щоб не виходити на довші ходження або особливу рухливість надворі після спожиття більшої кількости харчів. Перетравлювання харчів у шлунку спонукує серце до більшої праці, і тим навантаження стає ще більшим. 5. Не носити важких тягарів на довші відтинки, повільніше йти по сходах. 6. Вживаючи нітроґліцерину лише іноді, носити її при собі взимку завжди, і вживати при кожній потребі або болеві в грудях. Звісно, притримуватись інших приписів, даних лікарем щодо різних ліків, дієти тощо.

Люди, які не мають недуги вінцевої артерії, але мають інші недомагання серця, як, наприклад, застій праці серця і беруть такі ліки, як

(Закінчення на стор. 4-ій)

А. М. Базилевич

ЧИ БУДЕМО МАТИ ЛІТЕРАТУРНИЙ ТВІР ПРО МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ?

(4)

Великою чеснотою Слуги Божого була терпеливість у фізичних і душевних стражданнях, коли його не розуміли навіть власні земляки. Він не вирішував справи нагло. Умів зі своїми задумами й заходами ждати, аж прийде відповідний час на їх виявлення і здійснення. Так, наприклад, було зі скликанням Синоду, який відкладав з року на рік, ждучи пригожого часу, бо період між двома війнами вважав за невідповідний для успіху його рішень. Коли ж такий час не приходив, скликав Асп. Собор у найтяжчі роки другої світової війни, під час большевицької окупації на весну 1940 р. Рішився на цей Собор тому, що хотів залишити нашій Церкві вказівки, як їй діяти в той тяжкий час і поставити ще й підвалини для її росту в майбутньому. Таких Соборів під час другої світової війни (1940-44) відбулось три, а четвертий вже був заповіджений.

Кожному, хто хоче основно познайомитися з дією Митрополита, необхідно простудіювати постанови цих Асп. Соборів. Хоч це був найбільший непригожий час для законодавства, все ж яка була ширінь постанов цих Соборів, яка глибина думок Митрополита, який сам особисто вклав у них багато власної праці!

Крім такого дуже широкого полотна — історично-психологічної повісти, можна й треба вивести цю небуденну постать у довшій поемі, новелі чи і в цілій збірці оповідань, беручи до уваги поодинокі групи читачів, дітей, молодь, дорослих чи цілу читацьку громаду. Для кожної з цих груп письменник мусить вжити іншого підходу, окремого способу мистецького вислову.

Можна, і це навіть легше для мистецького вислову, брати до уваги й зобразити окремі ділянки дії Митрополита, навіть одну його величну думку-ідею (наприклад, його концепцію об'єднання християнських Церков) чи навіть один якийсь момент з його життя, одну розмову з ним і т. п. Так зробив Богдан Лепкий своїм неперевершеним віршем „У храмі св. Юра", який написав у Відні 1915 р., після інвазії Галичини царською армією. У цьому вірші Митрополит піддержує нарід на дусі. Цитую його:

Народе мій!
Мої ви браття, сестри, діти,
Моя любове, мій ти цвіте!
Чи сподівався я, що буду
В таку пору до мого люду
Господнє слово глаголати?
Господнє слово і гармати!
Господнє слово і — шрапнелі!
В руїнах села і оселі!

Далі дає Митрополит поучення, і провіщає нашу перемогу над ворогм:

І колись
За море сліз, що розлились,
За кожний зойк і плач
дитини,
За все, що нині в'яне й гине,
Вони стократно заплатять,
Веує вбивають і палять!
Над попелища і могили
Здійметься ясний,
сніжнокрилий
Дух правди й волі. Оживе,
І зацвіте й зазелениться,
Що нині кров'ю червониться,
Широко в світі засливе
Наша зруйнована країна,
Воскресне, встане Україна!
Тільки не тратьте, браття,
віри,
Тільки не будьте маловіри,
Тільки не будьте як бур'ян,
Хто скосить — той йому і пан.
Хай розіб'єсь об вас хула,
І вража лють й нікчемна
лесть —
Це наш закон — це наша
месть.
Розбийте з трутою пугар!
Відсуньте преч Данаїв дар.
Їх слово підступне,
варварське
Женіть від уха!
Що цісарське —
Віддайте цісарю,
А Боже —
Богу правдивому.[6]).

Цей вірш сповнений великою релігійною настановою, як і слід зображувати Митрополита, за вийнятком одного рядка — „це наша месть" (на 298 стор.), в якому поет не видержав загальної лінії. Це ніяк не вкладається у психологію Митрополита і взагалі в християнську ідеологію. Краще було б — це Божа кара. Це може бути прикладом, яким обережним має бути письменник у представленні Митрополита. Найкраще йому зробити так, як це робили давні іконописці, які молились Богу перед і під час розпису, або будівничі середньовіччя, які, будуючи величні Божі храми, остерігались під час будови гріха. Грішна людина не може зрозуміти й віддати святої людини. Сам Митрополит у „Дарі П'ятдесятниці" (1937) пише про те, що вищим є „богослов'є ласки", як сама богословська наука, бо таку можуть знати і невіруючі. (Ах, яке це страшне слово — богослов без віри, без Божої ласки, може ще і шпигун!). Щойно людина в Божій ласці може глибоко зрозуміти богословську науку, її душею відчути. Подібно й душу Слуги Божого Митрополита Андрея, може добре віддати та людина, що не лише вивчить його життьову дію і дослідить особисту високо духову культуру, але та, що, крім мистецького таланту, матиме ще ласку в душі від Господа Бога. Подібний краще пізнає йому подібного.

Так само і Василь Щурат вибрав один лише час з життя Митрополита, написавши вірш „У суздальській тюрмі". (Де він був надрукований, я не міг дістати інформації).

Як вони дивно. Мали ми народного !Мойсея, а щороку треба повертатися майже до тих самих віршів на концертах у пошану Митрополита. Найчастіше чуємо зацитований угорі вірш Б. Лепкого або короткий Теодора Курпіти — „Великому Митрополитові". Лише зрідка почуємо вірші Остапа Грицая — „Тіням Архипастиря", Василя Пачовського — „Поклін Владиці", для доростаючої молоді Лесі Храпливої — „Митрополит Андрей Шептицький", а для малят Іванни Савицької — „Спогад про дідуня Андрея". А проте, є ще декілька інших добрих віршів на пошану Кир Андрея або написаних у зв'язку із ним: Олеся Бабія „Життя і смерть", Євгена Маланюка „Собор", Андрія Шекерика - Доникова, Романа Дурбака, Романа Завадовича — „Великий Заповіт", Володимира Янева, Миколи Галичка (псевдо), Марії Ярослави-Косович і ін.

На пошану Митрополита написали вірші вже й чужі автори. Наприклад, австрійка Каролина Ляйб написала вірш німецькою мовою по повороті Митрополита з царської неволі[7]). Недавно Йосиф Лободовський написав польською мовою триптих про три визначні постатті з історії Церкви: про св. Ап. Андрея Первозваного, про Митрополита Андрея Шептицького і третій, як це виразно виходить зі змісту, про Верховного Архиєпископа Кир Йосифа Сліпого, хоч він не названий на ім'я[8]).

Ми мали цього небуденного Владику, що жив і діяв на благо нашої Церкви та нації кругло п'ятдесят років, і досі ще не додали до написаних і вже вичислених віршів щось велике, що відповідало б цій великій історичній постаті, хоч як уже згадано на початку, конкурс на повість був розписаний вперше в грудні 1960 р. і продовжений до кінця грудня 1970.

---

[6]) Богдан Лепкий: Писання том I. Вірші. Київ-Ляйпціґ, Українська накладня, без дати, стор. 297-98.

[7]) Див. „Царський в'язень", Львів, 1918, стор. 92-94.

[8]) Józef Łobołowski: Tryptyk o zamordowanym kościele, Kultura, Paryż, Nr. 12, 1968, Str. 45-50.

(Далі буде)

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

ВІСТІ СКВУ

ЗАХОДИ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ В СПРАВІ ЧЛЕНСТВА СКВУ ЯК НЕУРЯДОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ В СИСТЕМІ ОН

Ню Йорк (СКВУ - УПС) — 27-го грудня 1970 р. тут відбулося чергове засідання Президії Секретаріяту СКВУ, на якому обмірковано та вирішено ряд біжучих організаційних справ, а теж окремі питання у зв'язку з недалекою четвертою пленарною сесією Секретаріяту. Президія розглянула і схвалила переведені підготовчі заходи з метою одержати на форумі ОН т. зв. консультативний статус, яким в цій міжнародній організації під сучасну пору користується 378 різного типу міжнародних добровільних асоціяцій та організацій. Відділ неурядових організацій при ОН має дві категорії членства, яким прислуговує консультативний статус. Такий статус управнює членів втримувати контакти на дипломатичному поземі, брати участь у засіданнях, а в окремих випадках забирати слово та вносити пропозиції. Серед членів того роду в ОН є відомі у світі допомогові, релігійні, професійні організації, а серед них, коли б шукали за відповідним прикладом для СКВУ, є Жидівський Світовий Конґрес. В цій справі Президія Секретаріяту СКВУ внесла аплікацію, подаючи всі вимагані для цього дані.

Пленарна Сесія Секретаріяту

З уваги на те, що виринула потреба відвести більше часу на сесії та наради рад і комісій Секретаріяту, Президія постановила розпочати пленарну сесію вже 29 січня 1971 р. о год. 2:00 по полудні. Весь день 30 січня 1971 буде присвячений сесіям рад і комісій, а друга частина пленарної сесії відбудеться 31 січня 1971 . В рамках пленарної сесії 30 січня відбудеться в обідову пору зустріч членів Секретаріяту, рад і комісій з представниками українських організацій та преси.

В обороні Валентина Мороза

Президія Секретаріяту СКВУ доручила Комісії прав людини Секретаріяту, яку очолює сенатор Павло Юзик, перевести потрібні заходи на міжнародному форумі, зокрема на форумі Комісії Прав людини ОН в справі недавно засудженого на довголітнє ув'язнення Валентина Мороза, відомого оборонця прав українського народу в умовах совєтського поневолення. В. Мороз належить до групи тих українських молодих діячів в Україні, які від років змагаються з безправ'ям совєтського режиму. В. Мороз вже має за собою одне довголітнє перебування в совєтському концтаборі. На волі В. Морозові довелося побувати дуже коротко, бо небавом його поновно було заарештовано, а останньо засуджено на дев'ять років ув'язнення.

Справа статистичного обліку українських поселень

На пропозицію Статистично-обліковоі комісії Секретаріяту (голова д-р Іван Тесля) Президія остаточно схвалила опрацьований комісією обліковий формуляр. Згідно з наміченим пляном, переведенням такого обліку в окремих країнах нашого поселення займатимуться крайові центральні репрезентації. Кожна така репрезентація повинна покликати в себе статистично-довідкову комісію. Статистично-довідкова комісія СКВУ даватиме крайовим комісіям всяку потрібну допомогу.

Українська Пресова Служба (УПС)

Президія Секретаріяту СКВУ схвалила пропозицію Пресово-інформаційної комісії започаткувати в 1971 році систематичне постачання інформаційного матеріялу з життя в Україні та серед українських поселень. Цей матеріял, що його розповсюджуватиме українська Пресова Служба Секретаріяту СКВУ, призначений для тих українських газет і радіомовлень, які виявили заінтересовання такий матеріял одержувати.

В справі листа кардинала Е. Тіссерана

На пропозицію Комісії церковно-релігійних справ, яку очолює митрополит Максим Германюк, Президія схвалила текст листа до кардинала Е Тіссерана, з'ясовуючи становище Секретаріяту до окремих тверджень кардинала, які він зробив у своєму листі опублікованому відтак на сторінках щоденника „Свобода". У своєму листі Президія Секретаріяту вимагає в ім'я історичної правди відкликання стверджень, які шкодять доброму імені не тільки Української Католицької Церкви, але й всього українського народу.

Комісія для справ культури відбула наради

27-го грудня м. р. в Ню Йорку відбулася друга з черги нарада Комісії для справ культури. Нарадою провадив голова комісії, проф. М. Степаненко, який з'ясував присутнім плян праці комісії та намічені проєкти. В часі обміну думками присутні висловили ряд додаткових побажань, а зокрема поробили пропозиції, які має розглянути комісія на своїй сесії 30-го січня 1971 р.

**

У нарадах Президії Секретаріяту СКВУ взяли участь: И. Лисогір, І. Білинський, М. Стахів — члени Президії, Ю Ревай, член Контрольної Комісії СКВУ та М. Сосновський, екзекутивний директор.

● Департамент Оборони ЗСА повідомив, що серед американського війська у В'єтнамі та в інших азійських країнах на Далекому Сході настільки поширилось наркоманство, що набрало дійсно загрозливих розмірів. Тепер підшукують ефективні методи, як боротися з тим лихом.

Вступ на баль української преси тільки за запрошенням

(сс). — Як уже відомо з повідомлень і оголошень в нашій пресі, в суботу, 30-го січня 1971 р, у Філядельфії відбудеться перший в ЗСА Баль Української Преси. Цей баль організують спільно Фінансова Комісія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій і Спілки Українських Журналістів Америки, які творили спільний Діловий Комітет із низкою Комісій.

Незабаром на всі відомі адреси будуть розсилатися запрошення на Баль Української Преси в мистецькому оформленні маестра Едварда Козака. Імпреза в залі-авдиторії ім. св. Иосафата, збудованої за проєктом інж. Юліяна Ястремського коштом майже пів мільйона долярів відбудеться під гаслом наближення до молоді і вшанування нашої преси та їхніх співпрацівників. В програмі Балю різні несподіванки та вибір Кралі Української Преси і Князівен. Під час Балю буде також влаштована виставка української преси. Приграватиме поширена оркестра Юліяна Сухара, а низку пісень виконає Ліза Чепіль.

Вступ на Баль Української Преси — тільки за запрошеннями. Якщо б хтось такого запрошення не одержав, — просимо звертатися (як теж про інформації) на такі адреси:

Mrs. W. Cenko, 1122 W., Louden Street, Philadelphia, Pa, 19141 — Tel.: 215-457-0766.

Dr. R. Kryshtalsky, 14 Peek Ave., Newark, N. J. 07107 — Tel.: 201-HU-5473.

Mrs. N. Andrusiw, 4841 5-th St., Piladelphia, Pa., 19120 — Tel.: 215-GL-5-2337.

Mr. M. B. Dolnycky, 7803 Desen Dr., ,Lanham, Md. 20801 — Tel.: 301-552-2657.

52-га Річниця Листопадового Чину в Виллимантик, Конн.

Виллимантик, 6-го грудня 1970 р. (ЛК) — Український Конгресовий Комітет Америки Відділ у Виллимантик, Конн. спільно з Осередком СУМА ім С. Петлюри влаштували святочну академію Листопадового Чину в неділю 6-го грудня 1970 р.

Святочну академію відкрив голова Відділу УККА — М. Тимків точно в годині 4-ій пополудні в УНДомі при більшій участі молоді й в присутності бувших учасників визвольних змагань: дир. Михайла Яновича, о. Бузенка, П. Лехмана і п. І. Віґака. Крім висловів привітання для бувших учасників та присутніх, він вказував на ідею, за котру склали свої буйні голови вірні сини України, Листопадового Чину й Базару. Опісля просив приявних однохвилинною мовчанкою вшанувати їхню світлу історичну пам'ять.

Відтак, доповідь виголосив секретар Відділів УККА — УНСоюзу — В. Олійник. У своїй доповіді В. Олійник підкреслив важливість визвольної ідеї іст. минулого та нав'язував її до сучасних обставин зі значенням та насвітленням важливих теперішніх моментів, які відносяться до нашої української ідентичности в рамках світлої історичної минувшини.

У мистецькій частині святочної програми виконували пісні „Гей у лузі", „Як з Бережан до Кадри", „Летіла куля" (в'язанка), „Ой у полі могила", квінтет — зложений із Сумівок, що переплітувались з віршами. Замітно, із мистецьким виконанням виголосив свою декляміцію „Золотий Листопад" — П. Бобрик.

Святочну академію закрила подруга С. Синченковська, голова Осер. СУМА ім. С. Петлюри.

Академію започатковано американським, а закінчено українським гимном „Ще не вмерла Україна".

М. Т.



ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ФОНД „ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ"

В глибокому смутку повідомляю Рідню та Приятелів, що у вівторок, 5-го січня 1971 року на 68-му році життя відійшов у Вічність мій Найдорожчий і Незабутній МУЖ, довголітній секретар Митрополичої Консисторії у Львові

бл. п.
ІВАН ВИТВИЦЬКИЙ

ПОХОРОННІ БОГОСЛУЖЕННЯ відбулися в Українській Католицькій Церкві св. Михаїла в Ню Гейвен, Конн., дня 8-го січня 1971 р. після чого Тлінні Останки спочили на Українському Цвинтарі в Колчестер, Конн.

Про молитви за душу Покійного просить горем прибита

дружина ПАРАСКЕВІЯ з ПІКАСІВ ВИТВИЦЬКА

Ділюся сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що мій Найдорожчий ТАТКО

ОСИП КОПАЧ

упокоївся в Бозі 7-го січня 1971 р., проживши 79 років.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 9-го січня 1971 р. на греко-католицькому цвинтарі у Вотервліт, Н. Й.

Прошу про молитви Родину в Америці, Канаді та Приятелів, особливо Перемишлян.

Безмежним горем прибиті:

МАРТА ГРЕЧАНИК з мужем, сином, донею і мамою в Европі

Подаю до відома дорогих Друзів, Приятелів, близьких і дальших Знайомих по-за містом Чикаґо і по-за Америкою, що 24-го листопада 1970 року померла після довголітньої тяжкої недуги моя ДРУЖИНА

СТЕПАНІДА

на 76-му році життя проживши зо мною понад 55 років. Прошу ласкаво вибачити мені, що так пізно повідомляю про цю сумну подію. Це спізнення сталося з причин незалежних від мене.

●

При цій нагоді висловлюю ще раз свою щиру подяку українцям м. Чикаґо, що протягом довгого часу так чи інакше старалися облегшити страждання моєї Дружини і всякими способами помагали мені обходити Хвору, а по її смерті численною участю на Панахиді й на похоронах віддали свою останню пошану Покійниці. Перечислення імен цих добрих душ зайняло б багато місця. Серед них були люди, що я їх уперше бачив. Почуття братньої любови серед наших земляків є значно сильніше, ніж ми собі думаємо.

А на перше місце мушу поставити наших пастирів: голову Української Автокефальної Церкви Архиєпископа Григорія і священика катедри св. Миколая в м. Чикаґо о. Ярослава Свищука. Хоч вони належать до різних християнських церков, ці пастирі об'єдналися на ґрунті християнського братолюбія і національної української солідарности.

Архиєпископ Григорій відвідав Хвору в шпиталі, відправив по її смерті Панахиду і відслужив похоронні відправи. Священик Я. Свищук, дарма що Хвора належала до православної церкви, багато разів відвідував її в шпиталі, раз-у-раз возив мене, майже сліпого, до хворої і присоглашав других до того самого. Коли о. Я. Свищук довідався, що моя Дружина вмирає, то не дивлячись на далеку дорогу, опівночі прибув до шпиталя, і там відчитав при вмираючій останні молитви.

Згадуючи ці моменти, не можу стриматись, щоб не висловити ще раз своєї найщирішої подяки о. Я. Свищукові за його відношення до нас в дусі повної християнської єдности.

СТЕПАН РИНДИК

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Незабутнього Співробітника

сл. п.
Д-ра ОСИПА ВОЛОЩУКА

кол. поручника УГА, учасника визвольної боротьби України і довголітнього службовика Головної Канцелярії УНСоюзу

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
в суботу, 16-го січня 1971 року

о год. 8:30 ранку в Українській Католицькій Церкві СВ. ЮРІЯ при 7-ій вулиці в НЮ ЙОРКУ

До щонайчисленнішої участи в цій Богослужбі запрошуємо Рідних, Побратимів по Зброї, Друзів та Співробітників Покійного.

СЛУЖБОВИКИ ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ й ВИДАВНИЦТВА „СВОБОДА"

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ПЕРЕДЧАСНОЇ СМЕРТИ нашого Дорогого Друга

проф. Любна Горницького

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА
у вівторок, 19-го січня 1971 року

о год. 8-ій ранку в Українській Католицькій Церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

ЛЮБОМИР КАЛИНИЧ
МИХАЙЛО ДЛЯБОГА
РАФАЇЛ ВЕНКЕ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Михайла Крамарчука

складаємо 25.00 долярів на Фонд „Церква в Потребі".

ОЛЬГА й ІВАН ГУТИ

Карпатський Лещетарський Клюб Ню Йорк

— влаштовує —

в днях 16 і 17 січня 1971 р. на Союзівці

ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ

ДЛЯ ЧЛЕНІВ КЛЮБУ З РОДИНАМИ І ДЛЯ ГОСТЕЙ

Програма:

СУБОТА, 16-го СІЧНЯ 1971 р.
Рано лещетарська прогулька до Mount Catholia, 2 mi. South of Ellenville on Rt. 209.
7:00 веч. на СОЮЗІВЦІ СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ а опісля ЗАБАВА

НЕДІЛЯ, 17-го СІЧНЯ 1971 р.
Служба Божа
Санки, совги, лещета
Обід

Приміщення проситься замовляти через УПРАВУ СОЮЗІВКИ
UNA ESTATE SOYUZIVKA

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ

НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ ПЕРЕСИЛАЄ ВСІМ

РОДИНА ШОНК-РУСИЧА

Ню Йорк, Н. Й.

---

83 ВІДДІЛ СУА в НЮ ЙОРКУ має шану запросити Вас та Ваших Діточок на

ЯЛИНКУ

що відбудеться в неділю, 17. січня 1971 р. о год. 2:30 по пол.



в АВДИТОРІЇ ШКОЛИ СВ. ЮРА
215 Схід 6-та вул. у Ню Йорку, Н. Й.
В програмі п'єса КАТРІ ЧЕРВОНЯК — „СВЯТ-ВЕЧІРНЯ ЗІРКА"

БУФЕТ У ЗАРЯДІ ВП. ПАНЬ.

Вступ: дорослі $1.50; діти $1.00.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ МЕЛОДІЇ

д-ра Зіновія Лиська

У продажі 5 томів, 576 сторін кожний, люксусово видані, разом 5,083 пісні. Цілість охопить 11,477 пісень. 6-ий том у друку.

В першому томі 8 покажчиків кодифікують пісні за джерелами, назвами, територією, жанрами, багатоголоссям, ритмікою, мелодією і формою.

Монументальний твір, рекомендується бібліотекам, книголюбам, мовникам, музикам, хористам і любителям культурних надбань.

Ціна 12.00 дол. за том. Замовлення і належність шліть до:

"SVOBODA"
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА

АКВАРЕЛЬ — ГРАФІКИ — АКРИЛІК

Мґр. ЛАВРА ПОЛОН

від 5-го січня до 25-го січня 1971 р.

в залі ФАКС РІЧМОНД ҐАЛЕРІ в КЮКА ПАРК, Н. Й.

Виставку можна відвідувати кожного дня від 9 год. зранку до 6 год. по пол.

ВИННИКИ — ЗВЕНИГОРОД — УНІВ ТА ДОВКІЛЬНІ СЕЛА

Цю книжку знавці називають найкращою з усіх досі виданих реґіональних збірників. Ціна за примірник виносить 15 дол. і 50 ¢ за кошти поштової пересилки. Виконуємо замовлення тільки такі, що мають долучені грошові перекази або чеки. Адреса для замовлення на видавниче конто ч. 4350 в кредитовій кооперативі

САМОПОМІЧ:
SELFRELIANCE FOR WYNNYKY
2351 W. Chicago Ave. Chicago, Ill. 60622. USA

В суботу, 23-го січня 1971 р. в Cotillion Room, Hotel Pierre
5th Avenue & 61st Street, NEW YORK CITY, N. Y.
Вступ за запрошеннями. Стрій вечірній.
ОРКЕСТРА „АМОР"

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ Т-ВО ВІДДІЛИ МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРКУ Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ
ВЛАШТОВУЮТЬ СПІЛЬНИЙ, ТРАДИЦІЙНИЙ

БАЛЬ ЛІКАРІВ та ІНЖЕНЕРІВ
З БЕНКЕТОМ і ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

Чеки просимо виписувати на: UKR. MED. ASSN. — або UKR. ENGINEERS' SOCIETY і висилати до:
R. Kysilewsky, MD, 625 E. Passaic Ave., Bloomfield, NJ, 07003 або I. Chuma, 131 Sylvan St., Rutherford, NJ 07070

Зголошення Дебютанток
ПРИЙМАЮТЬ до 10-го СІЧНЯ 1971 РОКУ
п. О. ТЕРЛЕЦЬКА, 233 Eastern Pkwy, Newark, N.J. 07106 Тел. (201) 375-2568
п. О. ПРОЦЮК і п. О. ЗОЗУЛЯ, Тел. (212) DA 6-1415
Коктейлі: 7:30 веч.
Бенкет і Баль: 8:30 веч.
Квитки виключно в передпродажі.

Пленарне засідання Головної Управи Асоціяції Українців в Америці

Ню Йорк. — 12-го грудня м. р. відбулося тут у Народному Домі чергове пленарне засідання Головної Управи Асоціяції Українців в Америці. На пленумі звітували: інж. Д. Кузик — голова Гол. Управи, д-р Р. Барановський — голова Гол. Ради, як також інші члени Гол. Управи і голови ділових комісій. У післязвітовій дискусії заторкнено такі справи, як відношення АУА до громадського довкілля, питання організаційного поширення, напрямків, форм і змісту внутрішньої роботи, відношення до політичного сектору і зв'язків з іншими українськими організаціями, видавництва й інформації.

У висліді звітів і дискусій учасники пленарного засідання вирішили м. ін., згідно з надісланим до преси комунікатом, вітати „усі позитивні почини ієрархів, а особливо мирян Українських Церков (Православної і Католицької) в напрямі їх організаційного завершення і збереження українського характеру". В справі відношення Асоціяції до теперішніх органів Державного Центру УНРади ствержено, що „немає тепер підстав до співпраці між АУА і тими органами" і вирішено „стояти осторонь від вих справ", вважаючи, що „упорядкування відносин в Українській Національній Раді — це справа в першу чергу партиципуючих політичних партій". Основними завданнями АУА під сучасну пору визначено: держання зв'язку з однодумцями, впливання „на формування публічної опінії в дусі українського самостійництва, демократії, правопорядку і збереження культурних вартостей та традицій української спільноти в ЗСА".

Ідеологічним й організаційним органом АУА є „Бюлетень АУА", який виходить що два місяці. Видано також брошуру „Асоціяція Українців в Америці", в якій надрукований статут АУА, деклярація й резолюції основуючого з'їзду", організаційний обіжник тощо.

Наступне пленарне засідання має відбутися весною 1971 р. На осінь 1971 р. Гол. Управа плянує відбути другий З'їзд АУА.

П. П.

Представники керівних органів УРДП...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

грамову доповідь на з'їзді виголосив голова партії, знову переобраний з'їздом, професор Василь Гришко, на прилюдній сесії, на якій було понад 300 присутніх. На закритій сесії з'їзду були звіти керівних органів УРДП, в тому й секретарів Крайових Комітетів. Заступником голови УРДП понад 90 делеґатів обрали інж. О. Коновала, з званням генерального секретаря партії, вибрано також заступників, як керівників різних ділянок активности УРДП: інж. Ф. Гаєнка, д-ра А. Лисого, ред. В. Бендера. Після з'їзду група закордонних делеґатів виступала з доповідями в українських осередках, а саме: в Дітройті, Клівленді, Чикаґо, Лондоні, Онт., Торонті, Філядельфії, а в п'ятницю 8-го січня в залі УНДому в Ню Йорку при 2-й Евню, о 7:30 вечора доповідатимуть голова УРДП проф. В. Гришко і заступник голови інж. Ф. Гаєнко. З рамени УРДП виходять „Наші Позиції", а також УРДП підтримує газету „Українські Вісті" в Зах. Німеччині. УРДП має Крайові Організації, репрезентовані через Крайові Комітети, в ЗСА, Канаді, Німеччині-Австрії, Англії, Австралії, в інших деяких країнах є Представництва. На з'їзді в Чикаґо були вибрані кілька Комісій, в тому й Комісія для наукового дослідження процесів і подій в СССР, зокрема на совєтській Україні. Ця Комісія буде співпрацювати з подібними дослідними комісіями з інших середовищ. УРДП буде далі видавати „захалявну літературу", одержувану з України. Як сказав заступник голови УРДП інж. Ф. Гаєнко, „силою факту УРДП є тепер виключена з членства в УНРаді. Але УРДП не вважає себе виключеною з членства в УНРаді і буде добиватись справи полагодження свого членства без будь-яких драстичних заходів".

ЩОБ СТЯГТИ КІНЦІ З КІНЦЯМИ Й ВИЖИТИ, середня американська родина з 4 осіб мусить мати тепер щонайменше 126 долярів прибутку тижнево. До такого висновку прийшов Американський Інститут Публічної Опінії з Прінстону, Н. Дж. Інститут опитав понад півтори тисячі дорослих осіб у понад 300 різних місцевостях.

Українці в Маямі влаштували концерт

Маямі, Флярида. — Невеличка місцева українська громада поважно збільшується в зимові місяці українськими туристами і вакаційниками з північних стейтів ЗСА і Канади. Цю нагоду використав місцевий Центральний Комітет Американсько-Українських Організацій з п. Степаном Ковальчуком у проводі, влаштувавши в дні 27-го грудня м. р. концерт з виступом нашої славної оперової співачки Галини Андреадіс та різноманітною програмою. Концерт відбувся в залі Українського Американського Клюбу в приявності яких 300 місцевих і позамісцевих гостей. Започаткував програму традиційним українським привітанням голова Центрального Комітету п. С. Ковальчук. У програмі, крім пані Галини Андреадіс, яка у двох виступах виконала ряд оперових арій та українських композицій, виступали: співочий ансамбль „Ластівка", „співоча родина" Андрія Демуса, дві кубинські дівчини, що в супроводі ґітар співали кубинські пісні, хор „Чорноморці", танцюристка Ірина Балабан, М. Курман і Р. Балабан з жартівливими віршами та інші. Програму аранжувала пані Татяна Романишин.

Під час перерви п. С. Ковальчук зокрема представив гостей: сенатора Павла Юзика з дружиною з Канади головного предсідника УНС Иосипа Лисогора з дружиною та пані Марію Деркач з Оттави, які в тому часі перебували в Маямі на короткій відпустці.

Тієї неділі сенатор Павло Юзик і п. Иосип Лисогір з родинами були на Богослуженні в місцевій українській католицькій церкві та відвідали її пароха всч. о. І. Ричкуна, а опісля відвідали місцеву українську православну церкву та мали зустріч з її парохом о. Дмитром Савкою. Під час влаштованого парафіянами полуденку п. И. Лисогір і сенатор П. Юзик передали привітання від УНСоюзу.

Того ж дня п. Иосип Лисогір і сен. П. Юзик мали конференцію з п. Василем Подубинським, секретарем місцевого 328 Відділу УНС. Того ж дня п. И. Лисогір з дружиною відвідали п-і Подубинську, яка в місцевому шпиталі видужує з недуги.

II. БЕТТІ НАОМІ ФРІДЕН

(Закінчення зі стор. 2-ої)

зін назрів, і люди її взяли. Найбільший ворог Бетті Фріден — це її власний ентузіязм. Вона на своїх промовах говорить так швидко, що зводить хаос, і часами її важко розуміти. Тепер, коли її бачу на телевізії чи вічах, мені моторошно, що я допустила до створення такого страховища, як Бетті. Особливо вона не стримується від непристойних слів і зумисне повторює їх часто й свобідно, щоб вражати довкілля".

Не всі жінки були вдоволені книжкою „Жіночий міт". Були такі, що писали до неї листи із словами догани, що вона робить більше зла, як усі разом чоловіки на світі, бо створила зовсім непотрібні сумніви, які нічого корисного не принесли. Але Бетті далі роз'їздила по всій Америці, „наверстаючи і повчаючи жінок"...

Понтім ще написала дві пюція" і „Нова жінка", але їх не видала, мовляв, „час ще не пригожий".

Її запросила Крайова Організація Жінок але вона із зідханням заявила, що досі не була членкинею жадних жіночих організацій і не має до них терпеливости; одначе, пізніше згодилася, щоб вибрали її на першого президента.

Відтоді почалася широковідома акція, щоб жінки дістали всі привілеї і обов'язки нарівні з чоловіками, і Бетті Фріден — досі знана тільки як автор — стала активісткою жіночого руху, почавши від листа до колишнього президента Джансона, а тепер засідаючи в Плаза Готелі в приміщенні, яке впродовж 61 року було доступне тільки чоловікам. Вона протестує проти експлуатації жінки, виступає проти політичних діячів чи груп, що відмовляються поставити жінку на поземі чоловіків, і проти видавців книжок, що ставлять ролю жінки в „кривому дзеркалі".

26-го серпня ц. р. жінки вийшли демонструвати на 5-ту евеню в Ню Йорку домагаючись своїх прав, і в тому самому часі маршували також по інших містах, як Бостон, Сан Франсіско, Маямі. Заповіли, що під час наступної демонстрації 12-го грудня звернуться до губернатора Рокефеллера з вимогою дальшої лібералізації абортів, а до посадника міста Ню Йорку за створенням піклувальних центрів для дітей — 24 години денно, впродовж цілого тижня. Бетті Фріден заявила, що сподівається, що всі жінки по всіх містах Америки візьмуть участь.

Майбутні пляни Бетті Фріден — це дістатися до Сенату.

Колись, — каже Бетті Фріден, — Жанна д'Арк відчувала в собі різні голоси, що допровадили її до визволення і перемоги, сьогодні такі самі голоси відчуває в собі вона, і тому вірить в перемогу.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Пише: Д-р Михайло Данилюк

(Закінчення зі стор. 2-ої)

діґіталіс, також повинні берегтись. Для них особливо важливо, щоб вони не застуджувались сильно, бо у їхньому стані легко постає запалення легень, що може дати дуже поважні комплікації для серця. Справа у тому, що при застої серця легені і так часто перебувають у якомусь ступені набряку, і коли в таких випадках приходить до запалення легень, воно, як правило, стає масивнішим.

Із зими з її свіжим та чистішим повітрям можна і треба користати, але це треба робити обережно, не переціннюючи спроможности серця, якщо воно вже „давало про себе знати".

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ЗОЛА, членка Відд. 94 УНС Т-ва М. Шашкевичча в Гемтремк, померла 16 листопада 1970 р. на 78-му році життя. Покійна народилася в 1892 р. в Люблениич Старий, повіт Чесанів, стала членкою УНСюзу в 1940 р. Залишила в смутку 2 сини і дві дочки. Похорон відбувся 20-го листопада 1970 р. на цвинтарі Лондон Семетері в Лондон Тови Монро, Міч.

Вічна Їй Пам'ять!

Люба Баско, секр.

МИКОЛА ПАЛАМАРУК, — член УНС Відд. 184, „Верховина" в Ню Йорку, помер 1-го листопада на 75-му році життя. Покійний народився 17 грудня 1895 р. в селі Глибока, Черновецької обл. в Україні, і став членом УНСоюзу в 1922 році. Полишив в смутку дружину Павлину-Параску, дочки Роуз Харчук і Анну Веґенер, п'ятеро внуків і одного правнука. Похорон відбувся 5-го листопада 1970 р. на цвинтар Мавнт Оливет в Меспет, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Богдан Ластовецький, секр.

МИХАЙЛО ДМИТРІВ, член УНС Відд. 379 св. Юрія, помер 1 липня 1970 р. на 53-му році життя. Покійний народився в Чикаґо, Ілл. Полишив у смутку жену Анну, дочку Марію, зятя Річарда, маму Параскевію, сестру Анну. Похорон відбувся 3 липня з похоронного заведення на цвинтарі св. Николая при Тіґенс і Деслей.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Семків, секр.

ЮРІЙ ЧИЗОВСЬКИЙ, — член УНС Відд. 230, св. Івана Хрестителя в Йонґставн, Огайо, помер 2 жовтня 1970 р. на 75-му році життя. Покійний народився 12 травня 1895 р. в Лупко пов. Ліско, Україна і став членом УНСоюзу в 1916 році. Полишив у смутку сина Михайла, 2 доньки Анну Чизовська і Марія Міцоні, брата в краю, та 3 внуки. Похорон відбувся 5 жовтня на цвинтар Кальварія в Йонґставн, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

П. Ліщак, секр.

ПИЛИП МЕДВІДЬ, член Відд. 277 УНС Б-ва св. І. Хрестителя в Гартфорді, Конн., помер 10-го вересня 1970 р. на 73-му році життя. Покійний народився в 1897 році в Україні, став членом УНСоюзу в 1940 році. Залишив у смутку дружину Анну, сина Давида, дочку Ірену і 15 внуків. Похорон відбувся 12 вересня на цвинтарі св. Михаїла в Гластонбері, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!

Е. Гомотюк, секр.

ІВАН ГОРПЕНЮК, член Відд. 174 УНС — Пласт в Дітройті, помер 13 жовтня м. р. на 57-му році життя. Покійний народився в 1913 році в Бродах, Україна, став членом УНСоюзу в 1960 році. Залишив у смутку дружину Анну, двох синів Андрія та Івана мол. та ближчу і дальшу родину в ЗСА і на Україні. Похорон відбувся 17-го жовтня на цвинтарі Оливної Гори в Дітройті.

Вічна Йому Пам'ять!

А. Слюсарчук, секр.

АДАМ ДУТКА, член Відд. 292 УНС Б-ва св. І. Хрестителя в Дітройті, помер 4-го жовтня 1970 р. на 76-му році життя. Покійний народився 7 березня 1894 р. в с. Ланівці, пов. Борщів — Україна, став членом УНСоюзу в 1941 році. Залишив у смутку 3 доньки — Ольгу, Тересу і Марію, 4 внуків і 2 правнуки. Похорон відбувся 6-го жовтня 1970 р. на цвинтарі Вудмер Семетері в Дітройті, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!

П. Федик, секр.

РОМАН САЄВИЧ, мґр. прав і бібліотекар, член Відд. 472 УНС, Пластовий Відділ в Чикаґо, помер 16-го жовтня 1970 р. на 57-му році життя. Покійний народився в 1913 році в Стрию — Україна. В 1951 році прибув до ЗСА і став членом УНСоюзу в 1952 році. Залишив у смутку дружину Стефанію, дочку Лідію, синів Юрія і Олега, батька д-ра Володимира, сестер і брата з родинами, кузинів і тети з родинами. Покійний мґр прав і бібліотекар Р. Саєвич — пластовий сеніор, був щиро відданий праці для молоді а головно як виховник у Пласті і учитель на курсах українознавства при Учительській громаді в Чикаґо, де від довшого часу був членом матуральної комісії. Похорон відбувся 20 жовтня 1970. на цвинтарі св. о. Николая в Чикаґо.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефанія Кочій, секр.

МИХАЙЛО МЕЧНИК, член УНС Відд. 263, помер 10. 11. 1970 р. на 82 р. ж. Покійний народився в Україні село Жолотин, повіт Добромиль, став членом УНСоюзу в 1927 році. Залишив у смутку дружину Магдалину. Похорон відбувся на цвинтарі Fulton, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

П. Сумик, секр.

ДМИТРО ОКРЕПНИЙ, член УНС Відд. 21 Т-ва Запор. Січ в Джонсон Ситі, Н. Й., помер 1-го жовтня 1970 р. на 79-му році життя. Покійний народився в 1890 році в селі Кутці, пов. Рогатин, став членом УНСоюзу в 1917 році. Залишив у смутку дружину Еву, двох синів і 4 дочки, 19 внуків і 6 правнуків, трьох братів і одну сестру. Похорон відбувся 3-го жовтня 1970 р на цвинтарі Укр. Прав. Церкви св. Івана в Джансон Ситі, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

В. В. Галич, секр.

ЕДВАРД ГОЛОВЧАК, член УНС Відд. 146 ім. І. Франка, Дітройт Міч., помер 19 жовтня 1970 р. на 44-му році життя. Покійний народився в Гемтремку, Міч. Став членом УНСоюзу в 1943 р. Залишив в смутку дружину Наталку, синів Давида, Марка, Едварда та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 23 жовтня 1970 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Дітройті, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!

Г. Корбяк, секр.

ЮРКО КАПУЩАК, член Відд. 478 УНС в Торонто, Онт., помер 10-го жовтня 1970 р. на 57 році життя. Покійний народився в 1913 році в Горохолина, Україна., членом УНСоюзу став в 1951 р. Залишив у смутку дружину Наталію, доньки Катрусю і Славцю, та сина Мирона. Похорон відбувся 14-го жовтня на цвинтарі Глендейл Меморіял Гарденс в Рексдейл, Онт., Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Остапяк, секр.

РОЗАЛІЯ ПОПЕЛЬ, членка Відд. 192 УНС Т-ва Запор. Січ в Геркімер, Н. Й., померла 21-го жовтня 1970 р на 46-му році життя. Покійна народилася 30-го жовтня 1924 р. в селі Сенків повіт Бучач, стала членом УНСоюзу в 1951 році. Залишила в смутку мужа Павла, сина Едварда, дочку Мері Джін в Геркімері Н. Й. та стареньку маму і двох братів, які живуть у Польщі. Похорон відбувся 24-го жовтня 1970 р. на цвинтарі Кальварія в Геркімер, Ню Йорк.

Вічна Їй Пам'ять!

Яр. Сеншин, секр.

АНТІН КОВАЛЬСЬКИЙ, член УНС Відд. 277 св. І. Хрестителя в Гартфорді, Конн., помер 25-го жовтня 1970 р. на 83-му році життя. Покійний народився в 1887 році в Ватькові, п. Броди. Став членом УНСоюзу в 1939 р. Залишив у смутку дочки Юлію, Анну, Гелену і Марію, 6 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 28 жовтня 1970 р на Укр. Кат. Цвинтарі в Гластонбері, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!

Е. Гомотюк, секр.

КАТЕРИНА АТЛЯС — членка УНС Відд. 361 Т-ва Дністер в Ню Йорку, пом. 8. 9. 1970 на 71-му році життя. Покійна народилася в 1899 році в Україні, стала членкою УНСоюзу в 1934 році. Залишила в смутку двоє дітей дочка Стелла Бандровська і Володимир Атляс. Похорон відбувся 9-го серпня 1970 р. на цвинтарі Кальварія в Ню Йорку.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Вишиваний, секр.

Real Estate

A & V REALTY
Українське бюро продажу домів і винайм мешкань в дільницях Квінсу.
Тел.: 849-5099; веч. 847-7075
117-11 Jamaica Avenue Richmond Hill, N.Y.

BIG DEALS ON WHEELS



Each of North Jersey National's 13 offices is an active car purchase financing center in its area. Credit life insurance available if desired. Call us today.
434-4800
NORTH JERSEY NATIONAL BANK
JERSEY CITY — BAYONNE — HOBOKEN — UNION CITY — WEEHAWKEN — GUTTENBERG — NORTH BERGEN
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Праця
MALE

CARPENTERS — FRAMING CREWS
Apply at job site. Ask for Mike in Phillipsburg, of Rt. 22, behind McDonald's on Roseberry Ave. or call after 5 P.M.
(201) 297-9001

Праця
HELP WANTED FEMALE

ASST. FLOOR LADY
Floor lady asst., costume jewelry exp. in chain & beads.
(212) 254-0300, Mr. Hane

WANTED
GIRLS & WOMEN
FULL & PART TIME. NO EXP. NEC. EXCITING FIELD.
Call 835-6162

COOK HOUSEWORKER
5½ day wk., preferably live in salary open, 2 adults, references.
(201) 561-3463, 6-7 p.m.

CLERKS
NICE WORK IF YOU CAN GET IT AND YOU CAN — WITH US
Especially if you are careful with figures, can file, and do all those little bits of everything that keep offices running.
And what's more, the job we're offering you is just the beginning. If you're on the ball you'll have a chance to advance.
You'll enjoy working in pleasant surroundings with a good salary and excellent benefits.
FOR MORE INFORMATION, GIVE US A CALL AT:
(201) 271-9928 or 473-9928
N. J. BELL TELEPHONE COMPANY
An equal opportunity employer



НОВІСЕНЬКІ
УКРАЇНСЬКІ МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ
ПОРТАТИВНІ
Солідна будова, около 19 фт., реґ. ціна $89.50. Спеціяльна випродаж $62.50. Поштові замовлення полагоджуться лише за надісланням чека.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER CO., INC.
J. SACHS, 121 W. 23rd Street, New York, N. Y. 10011
Tel.: (212) CH 3-8086

ЩЕ ОДИН ПРОЄКТ ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО ПОДОРОЖНОГО БЮРА МАРКІЯНА КОГУТА — BLOOR TRAVEL AGENCY РАЗОМ З КАРПАТСЬКИМ ЛЕЩАТАРСЬКИМ КЛЮБОМ
Увага! ЛЕЩАТАРІ! Увага!
„Ще не весна, ще не красна — вода з стріх не капле — українським лещатарям мандрівочка пахне!"
Так! Рідкісна, весела, забавна і цікава мандрівочка з Канади в багатирські обійми маєстатичних альпійських гір матері Европи.
Небувала нагода побувати в кращих Альпійських лещатарських ресортах
від 7. березня до 21. березня 1971 р.
за таку смішно-низьку оплату, як
360 долярів за все
і переліт джетом з Торонто до Міляну, і нічліг в готелях першої кляси, і першорядне харчування, і обслуга провідником, і переїзди автобусом, і показування фільмів, і товариські зустрічі і т. д.
Зарезервуйте собі місце вже тепер, телефонуйте за інформаціями на:
Tel.: 535-2135 — 535-2136
Перше Українське Подорожне Бюро
МАРКІЯНА КОГУТА
BLOOR TRAVEL AGENCY
1190 Bloor Street West, Toronto 4, Ontario, Canada
Карпатський Лещатарський Клюб

ПОВІДОМЛЕННЯ! ПОВІДОМЛЕННЯ!
КРАМНИЦЯ
Романа Іваницького
(Delto Sportswear)
Має на складі: Різного рода імпортовані светери — жіночі, мужеські і дитячі • італійські дощовики • хустки і шалі • блюзочки • костюми • капи • панчохи • скарпетки • скіряні куртки • імпортована з Німеччини жіноча спідня білизна.
УКРАЇНСЬКІ ДРУКОВАНІ ОБРУСИ, ДОРІЖКИ, СЕРВЕТКИ та МАТЕРІЯЛИ НА МЕТРИ.
Нитки Д.М.Ц., Юта і панама.
Великий вибір кераміки.
Roman Iwanycky
(DELTO SPORTSWEAR CO.)
136 FIRST AVENUE (Bet. 8th & 9th St.) NEW YORK, N.Y. 10009 Tel.: 228-2266

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel. GR 3-3550. New York 10003
Зробіть дарунок Вашому Сусідові-Американцеві:
A HISTORY OF UKRAINE, by M. Hrushevsky, 1970.
Ціна дол. 15,00.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Avenue, New York City
Tel.: 475-7430 — має в продажу авта „Запорожець". —
Ціна $1,895.
БАЖАЄМО ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ.
ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Real Estate

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ
будинок, бизнес або землю, звертайтеся до української фірми
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel.: 477-6400

Купуйте в підприємствах, які оголошуються в „Свободі"!



Ціна: 15.00 дол. з пересилкою.
Замовлення і належитість (тільки чеки або поштові перекази) слати до:
SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
2844 Westchester Avenue
NEW YORK, N.Y. 10461
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street (cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
HEnderson 4-5131